

Hudební výchova v ŠVP na gymnáziích v České republice

Mgr. Magda Zichová

Článek mapuje výuku hudební výchovy na čtyřletých gymnáziích a na vyšším stupni víceletých gymnáziích v ČR a to ve školách státních a církevních. Cílem bylo zjistit hodinovou dotaci předmětu a jeho název v učebních plánech a osnovách jednotlivých škol. Veškeré informace jsem hledala na webových stránkách příslušných škol, kde má většina škol svůj ŠVP zveřejněný. Pokud jsem objevila nesrovnalosti, snažila jsem se kontaktovat tvůrce ŠVP dané školy nebo učitele hudební výchovy. Bohužel ne na všechny emaily bylo doposud reagováno¹. Z kompletního adresáře škol, který mi poskytla jedna z hlavních řešitelek projektu Mgr. Markéta Prudíková, jsem oslovila 286 škol (268 škol státních a 18 církevních). 38 státních a 2 církevní školy neodpověděly na můj mail ohledně nejasností v učebním plánu a osnovách, nebyly tedy zařazeny do hodnocení, a výsledně jsem tak získala informace o 246 školách. Z 230 státních škol, které odpověděly, učí hudební výchovu tradičně (tj. jako povinně volitelný předmět s dotací 2 hodiny týdně v 1. ročníku/kvintě a 2. ročníku/sextě) 207 škol, což je 90%. Z 16 církevních škol učí tradičně větší polovina, tedy 9 škol, tj. 56,25%. Z celkového počtu oslovených státních i církevních škol, které potvrdily tuto tradiční výuku, je to 216 škol, tedy 87,8%.

Zajímavé je, že některé školy již označení „Hudební výchova“ ve svých učebních osnovách nepoužívají, nahrazují je označením „Hudební nebo estetický obor“. Poměrně šokujícím a především varovným zjištěním je, že některé školy hudební výchovu nevyučují vůbec. Všechny školy mají hudební výchovu zařazenou do vzdělávací oblasti „Umění a kultura“, tak jak je to dáno RVP. Hudební a výtvarná výchova nejčastěji v učebním plánu figurují pod společným názvem estetická výchova. Jednotlivé předměty jsou poté nazvány estetická výchova hudební a estetická výchova výtvarná. Tyto předměty jsou povinně volitelné, tj. student si na začátku studia zvolí jeden z nich a tomu se věnuje v prvním a druhém ročníku čtyřletého studia nebo v kvintě a sextě vyššího gymnázia po dvě hodiny týdně. Častou tendencí na církevních gymnáziích je pojetí hudební i výtvarné výchovy jako povinných předmětů na rozdíl od většiny gymnázií státních, kde je tento předmět povinně volitelný. Existují ovšem i jiné případy, kterými se budu nyní podrobněji zabývat.

---

¹ Uzávěrka emailů byla 17. 10. 2011.

Gymnázium Arabská² v Praze a **Gymnázium Šumperk³** nazývají předmět *Hudební umění*.

Na **Gymnáziu Jana Keplera⁴** je předmět nazván *Estetická výchova* a škola uvádí, že hlavním smyslem tohoto předmětu je umožnit novému žákovi prvního ročníku čtyřletého gymnázia snazší a kvalitnější orientaci při volbě výtvarné výchovy nebo hudební kultury, k níž dochází ve druhém pololetí. Estetická výchova je zařazena v prvním pololetí prvního ročníku a je dotována dvěma hodinami. Tento předmět je povinný v plném rozsahu pro každého žáka prvního pololetí prvního ročníku. Výuka Estetické výchovy probíhá ve specializovaných učebnách výtvarné a hudební výchovy. Součástí realizace vzdělávacího obsahu jsou návštěvy výstav, stálých expozic, koncertních sálů a divadel. Vzdělávací obsah estetické výchovy je vnitřně členěn do dvou základních okruhů, hudebního a výtvarného, které jsou realizovány zčásti odděleně, zčásti v hodinách pojímaných synteticky. Od 2. pololetí 1. ročníku do konce 1. pololetí 3. ročníku se předmět nazývá *Hudební kultura*. V 1. a 2. ročníku je jeho dotace dvě hodiny, ve 3. ročníku je to jedna hodina v prvním pololetí a v druhém pololetí je realizován týdenní intenzivní kurz mimo prostory školy. Na povinné hodiny navazují volitelné semináře, kde je poskytnut prostor nadstandardní látce, prohloubení a rozšíření dosud probrané látky, dalšímu rozvíjení hudebnosti a dostatečné přípravě na závěrečnou maturitní zkoušku. Výuka probíhá v několika skupinách zaměřených též podle zájmu žáků na praktické vokální nebo instrumentální aktivity.

Estetická hudební výchova je povinným předmětem pro studenty **Gymnázia Českolipská⁵** v Praze 9. V prvním ročníku je jeho dotace, 1,5 hodiny, v druhém ročníku 1 hodina.

Na **gymnáziu v Praze 9, Chodovické⁶** se vyučují v 1. ročníku/kvintě buď dvě hodiny HV nebo dvě hodiny VV, ve druhém ročníku/sextě jsou studenti společně vyučováni předmět *Umělecká tvorba a komunikace*.

Gymnázium Jeseník⁷, **Gymnázium Mladá Boleslav⁸**, **Gymnázium Rokycany⁹**, **Gymnázium Nová Paka¹⁰**, **Arcibiskupské gymnázium Praha-Vinohrady¹¹**,

---

² *Školní vzdělávací program* [online]. Aktualizovaná verze z 11. 4. 2011 [cit. 22. 10. 2011]. Dostupné z WWW: <http://www.gyarab.cz/?page=svp2>.

³ *Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium* [online]. Aktualizovaná verze z 1. 9. 2009 [cit. 22. 10. 2011]. Dostupné z WWW: <http://www.gymspk.cz/n/index.php?section=158>.

⁴ *Osnovy pro čtyřleté gymnázium* [online]. Dostupné z WWW: <http://old.gjk.cz/svp/?s=4HudebniKultura>.

⁵ *Školní vzdělávací program* [online]. Aktualizovaná verze z 1. 9. 2009 [cit. 22. 10. 2011]. Dostupné z WWW: http://ceskolipska.cz/images/fotogalerie/svp/SVP_2009_09_01.pdf.

⁶ *Učební plán G2 a čtyřleté* [online]. Aktualizovaná verze z 1. 9. 2009 [cit. 22. 10. 2011]. Dostupné z WWW: http://gymnchod.cz/?page_id=249.

⁷ *ŠVP Gymnázium Jeseník* [online]. Aktualizovaná verze z 1. 9. 2009 [cit. 22. 10. 2011]. Dostupné z WWW: http://www.gymjes.cz/images/stories/svp_2009-10/SVP.pdf.

Cyrlometodějské gymnázium Brno¹² a **Biskupské gymnázium v Ostravě**¹³ vyučují oba předměty po jedné hodině povinně v prvním i druhém ročníku, předmět je nazván **Hudební výchova**.

Gymnázium Teplice¹⁴ počítá s povinnou HV v učebním plánu s dotací jedna vyučovací hodina týdně v prvních dvou letech vyššího stupně gymnaziálního vzdělávání. V praxi se tak počítá s dvouhodinovým vyučováním jednou týdně po dobu pololetí v polovině třídy, přičemž se po pololetí HV střídá s vyučováním výtvarného oboru.

Gymnázium Ivana Olbrachta v Semilech¹⁵ vyučuje tradičně, tj. v 1. a 2. roč. (kvintě, sextě), předmět je povinně volitelný, ale škola učí v daném roce vždy jen jednu skupinu (tedy HV nebo VV).

Zajímavě vyřešili situaci na **Gymnázium Trutnov**¹⁶. Předmět **Kulturní výchova** se vyučuje na Gymnázium Trutnov v kvintě a sextě osmiletého studia v časové dotaci dvě hodiny týdně. Předmět se vnitřně člení na **Kulturní výchovu zaměřenou výtvarně** a **Kulturní výchovu zaměřenou hudebně**, aby se umožnilo hlubší poučení v daných oblastech podle výběru žáků. Provázanost obou základních uměleckých disciplín je zajištěna jednak společným obsahem Umělecká tvorba a komunikace a jednak **pětihodinovými kurzy za pololetí v protilehlém oboru**, než je preference daného žáka (tj. žák na kulturní výchově zaměřené výtvarně absolvuje pětihodinový kurz ukončený písemným zkoušením u vyučujícího kulturní výchovy zaměřené hudebně a obráceně). Výsledné hodnocení kurzu je započítáno do hodnocení kulturní výchovy.

Na **Městském gymnázium Úpice**¹⁷, **Gymnázium Konice**¹⁸, **Sportovním gymnázium Ostrava**¹⁹ (sportovní i všeobecné zaměření) a **Cyrlometodějském gymnázium Prostějov**²⁰

---

⁸ ŠVP Gymnázium Mladá Boleslav, Palackého. [online]. Aktualizovaná verze z 1. 9. 2007 [cit. 22. 10. 2011]. Dostupné z WWW: <http://g8mb.cz/uploads/general/SVP-G8MB.pdf>.

⁹ ŠVP Moje škola - Gymnázium Rokycany [online]. Aktualizovaná verze z 1. 9. 2009 [cit. 22. 10. 2011]. Dostupné z WWW: http://www.gasos-ro.cz/web/images/dokumenty/svp/svp-gym_vyssi.pdf.

¹⁰ Učební plán pro čtyřleté gymnázium a vyšší stupeň osmiletého gymnázia [online]. Aktualizovaná verze z 19. 10. 2010 [cit. 19. 10. 2011]. Dostupné z WWW: <http://www.gymnp.cz/studium/ctyrlete-gymnazium>.

¹¹ ŠVP – Osm svobodných umění [online]. Aktualizovaná verze z 10. 10. 2009 [cit. 22. 10. 2011]. Dostupné z WWW:

<http://www.arcig.cz/modules.php?op=modload&name=News&file=article&sid=725&mode=thread&order=0>.

¹² ŠVP pro gymnázium. [online]. Aktualizovaná verze z 31. 1. 2011 [cit. 22. 10. 2011]. Dostupné z WWW: http://www.cmsps.cz/svp/gym/SVP_gym_text.pdf.

¹³ Z emailu zástupkyně školy Mgr. Jarmily Johnové z 11. 10. 2011.

¹⁴ ŠVP gymnaziálního vzdělávání Gymnázia Teplice [online]. Aktualizovaná verze z 1. 9. 2009 [cit. 22. 10. 2011]. Dostupné z WWW: http://www1.gymtce.cz/SVP_GV_GT/svp_gv_gt.htm.

¹⁵ Mail od vyučující HV Jitky Strnadové z 10. 10. 2011.

¹⁶ ŠVP pro osmileté gymnázium Trutnov. [online]. Aktualizovaná verze z 2008 [cit. 22. 10. 2011]. Dostupné z WWW: <http://www.gymnaziumtu.cz/cz/leve-menu/skola/skolni-vzdelavaci-program/c244>.

¹⁷ ŠVP pro gymnaziální vzdělávání. [online]. Aktualizovaná verze z 1. 4. 2010 [cit. 22. 10. 2011]. Dostupné z WWW: http://www.gymsos-upice.cz/userfiles/file/%C5%A0VP%20GYM%201_4_2010.pdf.

jsou povinné 2 hodiny HV v kvintě a 2 hodiny VV v sextě. Na **Arcibiskupském gymnáziu v Kroměříži**²¹ platí totéž, předměty jsou ale učeny v opačném pořadí, tedy v 1. ročníku VV, v 2. ročníku HV. Stejná je situace na **Církevním gymnáziu Německého řádu v Olomouci**²², předmět je ale nazván *Estetická výchova s hudebním zaměřením*.

Pedagožka HV Mgr. Dana Moravcová z **Gymnázia Lanškroun**²³ v odpovědi na mail uvádí, že HV je předmět povinně volitelný, ale stává se, že se HV v některém školním roce neotevře vůbec, a to kvůli malému zájmu studentů, kteří dají přednost dle ní bezproblémovější výuce VV. Dodává, že tato situace ji mrzí.

Na **Gymnáziu Šlapanice**²⁴ probíhá výuka hudební výchovy v nedělených třídách, to znamená při počtu kolem třiceti žáků. Hodinová dotace je ve všech ročnících 1 hodina týdně. V kvintě a sextě jako *Hudební výchova*, v septimě a oktávě jako *Dějiny hudební kultury*. Vlastní organizace je pak následující: dvouhodinový vyučovací blok jednou za čtrnáct dnů. Mimo tuto dotaci pak škola realizuje ještě jeden až dva výchovné koncerty. Stejným způsobem probíhá výuka VV.

Gymnázium Břeclav²⁵ a **Gymnázium Jihlava**²⁶ učí v 1. pololetí 1. ročníku *Estetickou výchovu* a poté si žáci ve 2. pololetí 1. ročníku čtyřletého studia volí mezi *Výtvarnou a Hudební výchovou*.

Na **Gymnáziu a SOŠ Frýdek Místek**²⁷ se předmět Hudební výchova nevyučuje vůbec, na škole je vyučován pouze předmět *Umění a kultura* v 1. a 2. ročníku s dotací dvou hodin týdně.

Masarykovo Gymnázium Vsetín²⁸ má ve svém učebním plánu povinně volitelný předmět *Hudební výchova* nebo *Sborový zpěv* nebo protilehlý povinně volitelný předmět

---

¹⁸ ŠVP vyššího gymnázia jako součásti ZŠ a gymnázia Konice. [online]. Aktualizovaná verze z 1. 9. 2009. [cit. 22. 10. 2011]. Dostupné z WWW: http://www.gymnazium-konice.cz/Konice_soubory/Dokumenty/SVPVG.pdf.

¹⁹ Školní vzdělávací program – Sportovní gymnázium Dany a Emila Zátokových, Ostrava. [online]. Aktualizovaná verze z 1. 9. 2009 [cit. 22. 10. 2011]. Dostupné z WWW: <http://www.sportgym-ostrava.cz/uploads/files/svp-79-41-K41-g.pdf>.

²⁰ Školní vzdělávací program Cyrilometodějského gymnázia v Prostějově. [online]. Aktualizovaná verze z 11/2008 [cit. 22. 10. 2011]. Dostupné z WWW: <http://www.cmg.prostejov.cz/skolni-vzdelavaci-program.php>.

²¹ Učební plán čtyřletého studia podle ŠVP. [online]. [cit. 22. 10. 2011]. Dostupné z WWW: <http://www.agkm.cz/>.

²² Z emailu vyučující HV Mgr. Veroniky Rajtr Pavlové z 10. 10. 2011.

²³ Email od vyučující HV Mgr. Dany Moravcové z 10. 10. 2011.

²⁴ ŠVP pro vyšší gymnázium Gymnázium Šlapanice. [online]. Aktualizovaná verze z 1. 9. 2007 [cit. 22. 10. 2011]. Dostupné z WWW: http://g.slapanice.cz/system/files/2009/11/vyssi_gymnazium_pdf_64846.pdf.

²⁵ ŠVP osmileté a čtyřleté všeobecné studium – vyšší stupeň. [online]. Aktualizovaná verze z 1. 9. 2009 [cit. 22. 10. 2011]. Dostupné z WWW: http://www.gbv.cz/joomla/attachments/187_svp-vyssi.pdf.

²⁶ Učební plány Gymnázia Jihlava [online]. Aktualizovaná verze z 1. 9. 2007 [cit. 22. 10. 2011]. Dostupné z WWW: <http://www.gymnazium.ji.cz/ucebni-plany>.

²⁷ Email od referentky školy Lucie Sačkové z 10. 10. 2011.

výtvarná výchova. Pokud se žák rozhodne pro **Hudební obor**, vybere si buď Hudební výchovu nebo Sborový zpěv. Oba uvedené předměty realizují stejné učivo RVP G, ale **Sborový zpěv** se zaměřuje více na praktickou realizaci vokálních partitur různých slohových období i autorů, realizuje se v odpoledním vyučování, odlišuje se od Hudební výchovy koncertní činností. Výuka probíhá dva roky po dvou hodinách týdně. Žák má možnost po ukončení 1. ročníku přestoupit do předmětu Hudební výchova. Pokud studenti zvolí Hudební výchovu, mohou zároveň navštěvovat nepovinný předmět Sborový zpěv, realizovaný v odpoledních hodinách, a to 2 hodiny týdně. Podobně **Gymnázium Valašské Meziříčí**²⁹ nabízí v rámci předmětu *Hudební výchova* alternativu **Hudební výchova (sborový zpěv)**. Tento předmět je pro ostatní žáky gymnázia předmětem nepovinným.

Gymnázium Týn nad Vltavou³⁰ učí předmět *Hudební výchova* v kvintě 1 hodinu týdně, jde o výuku nedělenou, nevolitelnou. V sextě jde již o volitelný seminář, 2 hodiny týdně, studenti volí mezi hudební nebo výtvarnou výchovou.

Gymnázium Kaplice³¹ má ve svém učebním plánu pro čtyřleté gymnázium a vyšší stupeň gymnázia zařazen pouze předmět *Estetická výchova výtvarná* v rozsahu dvou hodin v 1. a 2. ročníku. Některé výstupy poté realizuje v rámci projektu *Kulturněhistorická exkurze v Praze*. Oba předměty jsou povinné. V rámci povinně volitelných předmětů v septimě a oktávě (3. a 4. ročník) nabízí studentům seminář *Dějiny umění*.

Církevní Stojanovo gymnázium Velehrad³² má v rámci estetické výchovy povinný základní kurz výchovy hudební i výtvarné. Výuka je realizována ve dvouhodinových blocích – sudé týdny výchova výtvarná, liché týdny výchova hudební.

Waldorfská škola Příbram – Gymnázium³³ vyučuje povinně *hudební výchovu* v 1. a 2. ročníku v rozsahu dvou hodin týdně, ve 3. a 4. ročníku jednu hodinu týdně. Ve čtvrtém ročníku žáci absolvují *umělecko-jazykový projekt*.

Na závěr bych zmínila **Gymnázium Jana Nerudy** v Praze, které je školou zcela ojedinělou v tomto směru. Proto příkládám několik stran přílohy, která dokumentuje výuku na oboru s hudebním zaměřením (viz Příloha 1 a 2).

---

²⁸ *ŠVP pro čtyřleté gymnaziální vzdělávání* [online]. Aktualizovaná verze z 1. 9. 2011 [cit. 22. 10. 2011]. Dostupné z WWW: <http://www.mgvsetin.cz/website/studium/webpage%5B2%5D/skolni-vzdelavaci-program-pro-4-lete-gymnazialni-vzdelavani/>.

²⁹ *ŠVP pro gymnaziální vzdělávání* [online]. [cit. 22. 10. 2011]. Dostupné z WWW: <http://www.gfpvm.cz/pdf/svp.pdf>.

³⁰ Email od tvůrkyně ŠVP Mgr. Jany Sládkové z 10. 10. 2011.

³¹ Email od PhDr. Zdeňky Lovčí z 10. 10. 2011.

³² *Učební plán* [online]. [cit. 22. 10. 2011]. Dostupné z WWW: http://www.sgv.cz/?ukaz=29_ucebni_plan&IdMenu=29&grafika=0.

³³ *Učební plán vzdělávacího oboru Gymnázium*. [online]. [cit. 22. 10. 2011]. Dostupné z WWW: <http://waldorf.pb.cz/skolni-vzdelavaci-plan-2/>.

Internetové odkazy

Gymnázium Jana Nerudy - Hudební zaměření [online]. [cit. 22. 10. 2011]. Dostupné z WWW: <http://www.gjn.cz/files/trebicka/UCEBNI%20PLAN%20HUDEBNI%20ZAMERENI.pdf>

Osnovy pro čtyřleté gymnázium [online]. Dostupné z WWW: <http://old.gjk.cz/svp/?s=4HudebniKultura>

Školní vzdělávací program [online]. Aktualizovaná verze z 11. 4. 2011 [cit. 22. 10. 2011]. Dostupné z WWW: <http://www.gyarab.cz/?page=svp2>

Školní vzdělávací program [online]. Aktualizovaná verze z 1. 9. 2009 [cit. 22. 10. 2011]. Dostupné z WWW: http://ceskolipska.cz/images/fotogalerie/svp/SVP_2009_09_01.pdf

ŠVP Cyrilometodějského gymnázia v Prostějově. [online]. Aktualizovaná verze z 11/2008 [cit. 22. 10. 2011]. Dostupné z WWW: <http://www.cmg.prostejov.cz/skolni-vzdelavaci-program.php>

ŠVP gymnaziálního vzdělávání Gymnázia Teplice [online]. Aktualizovaná verze z 1. 9. 2009 [cit. 22. 10. 2011]. Dostupné z WWW: http://www1.gymtce.cz/SVP_GV_GT/svp_gv_gt.htm

ŠVP Gymnázium Jeseník [online]. Aktualizovaná verze z 1. 9. 2009 [cit. 22. 10. 2011]. Dostupné z WWW: http://www.gymjes.cz/images/stories/svp_2009-10/SVP.pdf

ŠVP Gymnázium Mladá Boleslav, Palackého. [online]. Aktualizovaná verze z 1. 9. 2007 [cit. 22. 10. 2011]. Dostupné z WWW: <http://g8mb.cz/uploads/general/SVP-G8MB.pdf>

ŠVP Moje škola - Gymnázium Rokycany [online]. Aktualizovaná verze z 1. 9. 2009 [cit. 22. 10. 2011]. Dostupné z WWW: http://www.gasos-ro.cz/web/images/dokumenty/svp/svp-gym_vyssi.pdf

ŠVP osmileté a čtyřleté všeobecné studium – vyšší stupeň. [online]. Aktualizovaná verze z 1. 9. 2009 [cit. 22. 10. 2011]. Dostupné z WWW: http://www.gbv.cz/joomla/attachments/187_svp-vyssi.pdf

ŠVP – Osm svobodných umění [online]. Aktualizovaná verze z 10. 10. 2009 [cit. 22. 10. 2011]. Dostupné z WWW: <http://www.arcig.cz/modules.php?op=modload&name=News&file=article&sid=725&mode=thead&order=0>

ŠVP pro čtyřleté gymnaziální vzdělávání [online]. Aktualizovaná verze z 1. 9. 2011 [cit. 22. 10. 2011]. Dostupné z WWW: <http://www.mgvsetin.cz/website/studium/webpage%5B2%5D/skolni-vzdelavaci-program-pro-4-lete-gymnazialni-vzdelavani/>

ŠVP pro gymnaziální vzdělávání [online]. [cit. 22. 10. 2011]. Dostupné z WWW: <http://www.gfpvm.cz/pdf/svp.pdf>

ŠVP pro gymnaziální vzdělávání. [online]. Aktualizovaná verze z 1. 4. 2010 [cit. 22. 10. 2011]. Dostupné z WWW: http://www.gymsosupice.cz/userfiles/file/%C5%A0VP%20GYM%201_4_2010.pdf

ŠVP pro gymnázium. [online]. Aktualizovaná verze z 31. 1. 2011 [cit. 22. 10. 2011]. Dostupné z WWW: http://www.cmsps.cz/svp/gym/SVP_gym_text.pdf

ŠVP pro osmileté gymnázium Trutnov. [online]. Aktualizovaná verze z 2008 [cit. 22. 10. 2011]. Dostupné z WWW: <http://www.gymnaziumtu.cz/cz/leve-menu/skola/skolni-vzdelavaci-program/c244>

ŠVP pro vyšší gymnázium [online]. Aktualizovaná verze z 1. 9. 2009 [cit. 22. 10. 2011]. Dostupné z WWW: <http://www.gymspk.cz/n/index.php?section=158>

ŠVP pro vyšší gymnázium Gymnázium Šlapanice. [online]. Aktualizovaná verze z 1. 9. 2007 [cit. 22. 10. 2011]. Dostupné z WWW: http://g.slapanice.cz/system/files/2009/11/vyssi_gymnazium_pdf_64846.pdf

ŠVP- Sportovní gymnázium Dany a Emila Zátokových, Ostrava. [online]. Aktualizovaná verze z 1. 9. 2009 [cit. 22. 10. 2011]. Dostupné z WWW: <http://www.sportgym-ostrava.cz/uploads/files/svp-79-41-K41-g.pdf>

ŠVP vyššího gymnázia jako součásti ZŠ a gymnázia Konice. [online]. Aktualizovaná verze z 1. 9. 2009. [cit. 22. 10. 2011]. Dostupné z WWW: http://www.gymnazium-konice.cz/Konice_soubory/Dokumenty/SVPVG.pdf

Učební plán [online]. [cit. 22. 10. 2011]. Dostupné z WWW: http://www.sgv.cz/?ukaz=29_ucebni_plan&IdMenu=29&grafika=0

Učební plán G2 a čtyřleté [online]. Aktualizovaná verze z 1. 9. 2009 [cit. 22. 10. 2011]. Dostupné z WWW: http://gymnchod.cz/?page_id=249

Učební plány Gymnázia Jihlava [online]. Aktualizovaná verze z 1. 9. 2007 [cit. 22. 10. 2011]. Dostupné z WWW: <http://www.gymnazium.ji.cz/ucebni-plany>

Učební plán čtyřletého studia podle ŠVP. [online]. [cit. 22. 10. 2011]. Dostupné z WWW: <http://www.agkm.cz/>

Učební plán pro čtyřleté gymnázium a vyšší stupeň osmiletého gymnázia [online]. Aktualizovaná verze z 19. 10. 2010 [cit. 19. 10. 2011]. Dostupné z WWW: <http://www.gymnp.cz/studium/ctyrlete-gymnazium>

Učební plán vzdělávacího oboru Gymnázium. [online]. [cit. 22. 10. 2011]. Dostupné z WWW: <http://waldorf.pb.cz/skolni-vzdelavaci-plan-2/>

Příloha č. 1: Gymnázium Jana Nerudy v Praze: obecné informace o studiu oboru s hudebním zaměřením od primy do oktávy³⁴

HUDEBNÍ ZAMĚŘENÍ (79-41-K/81):
(hudební třída s osmiletým studijním cyklem)

OBECNÉ INFORMACE:

Koncepce tohoto studia je vytvořena ve spolupráci Gymnázia Jana Nerudy, Hudební školy hl. města Prahy a pedagogů Hudební fakulty AMU. Vychází z dosavadních zkušeností s hudebním studiem na Gymnázium Jana Nerudy. Studium je koncipováno pro takový typ uchazeče, který v daném věku projevuje nadprůměrný až výjimečný talent a bez nadměrného úsilí úspěšně zvládá nároky základní školy. Posláním nového typu studia je poskytování hlubšího všeobecného vzdělání budoucím hudebníkům a naopak hlubšího hudebního vzdělání budoucím vysokoškolákům nejrůznějšího profesního zaměření. Z ambivalence tohoto poslání vychází jednotný učební plán pro první stupeň studijního cyklu i diferenciací učebních plánů pro druhý stupeň studia.

V prvním stupni osmiletého studijního cyklu - od primy do kvarty - probíhá výuka vždy ve dvou paralelních třídách (pouze administrativně rozdělených) o patnácti až osmnácti studentech se shodným učebním plánem, podle kterého je hodinová dotace ve všech povinných všeobecně vzdělávacích předmětech neredukována (generalizovaný učební plán MŠMT ČR osmiletých gymnázií), ve skupinové hudební výchově rozšířena o výuku hudební nauky, intonace, rytmu a zpěvu z listu a navíc rozšířena o individuální nástrojovou výuku v rozsahu dvou až tří vyučovacích hodin týdně, od tercie výše pak ještě pro všechny neklavíristy o hodinu klavírního praktika týdně.

V druhém stupni studia - od kvinty do oktávy - jsou studenti předchozích dvou paralelních tříd (kvart) znovu rozděleni na základě zkoušek.

Speciální hudební třída, o maximálně patnácti studentech, kde jsou při částečné redukci všeobecně vzdělávacího učiva stanoveny nároky zhruba prvních čtyř ročníků konzervatoře, hodinová dotace individuální výuky v průměru čtyři vyučovací hodiny týdně a kde povinnými maturitními předměty jsou čeština a angličtina, volitelnými maturitními předměty jsou hra na nástroj, hudební teorie a dějiny hudby.

Všeobecná hudební třída, o přibližně osmnácti studentech, bez jakékoli redukce povinných všeobecně vzdělávacích předmětů, s rozšířením učebního plánu o hodiny individuální hudební výuky, komorní a orchestrální hru a o výuku hudebně teoretických disciplín a dějin hudby.

Od kvinty po septimu mohou být obě diferencované třídy dostupné za podmínky úspěšného vykonání příslušných rozdílových zkoušek na eventuální volná místa v daných třídách.

Cílem celého výukového programu je příprava maturantů pro přijetí na vyšší nebo vysoké školy hudebního zaměření (vyšší ročník konzervatoře, HAMU, hudební věda, pedagogické fakulty) i pro přijetí na kteroukoli jinou vysokou školu.

Materiální podmínky výuky jsou zajištěny tak, že veškerá, t.j. všeobecně vzdělávací i speciální hudební výuka probíhá v rekonstruovaných a nově vybavených prostorách školy na Komenského náměstí 9, v Praze 3, kde je kromě příslušných učeben koncertní sál, dále komorní sál, nahrávací studio, cvičební místnosti, plavecký bazén a rehabilitační centrum. V témž areálu je umístěna školní jídelna.

Personální zajištění hudební výuky zprostředkovává Hudební škola hl. m. Prahy. Výuka hudebně teoretických předmětů ve speciální hudební třídě byla koncipována a je vyučována pedagogy Hudební fakulty AMU, v předmětech individuální hudební výuky vyučují nejzkušenější učitelé Hudební školy hl.m. Prahy a také učitelé HAMU, konzervatoří či instrumentalisté předních pražských orchestrů.

³⁴ *Hudební zaměření* [online]. [cit. 22. 10. 2011]. Dostupné z WWW: <http://www.gjn.cz/files/trebicka/UCEBNI%20PLAN%20HUDEBNI%20ZAMERENI.pdf>.

Příloha č. 2: Gymnázium Jana Nerudy v Praze: Učební plán 5. – 8. ročníku oboru s hudebním zaměřením³⁵

5. – 8. ročník:

Povinné předměty	Zkratka	V.		VI.		VII.		VIII.		Celkem	
		A	B	A	B	A	B	A	B	A	B
Český jazyk a literatura	Čj	4	4	3	3	3	3	3	3	13	13
Anglický jazyk	Aj	3	4	3	4	3	4	3	4	12	16
Německý jazyk	Nj	3	3	3	3	3	3	3	3	12	12
Občanský a společenskovední základ	Osz	1	2	1	2	2	2	2	2	6	8
Dějepis	D	2	2	1	2	1	2	2	2	6	8
Zeměpis	Z	2	2	2	2	1	2	-	2	5	8
Matematika	M	3	3	3	3	2	3	2	3	10	12
Fyzika	Fy	2	2	2	2	2	2	-	2	6	8
Chemie	Che	2	2	2	2	2	2	-	2	6	8
Biologie a výchova ke zdraví	Bi	2	2	2	2	2	2	1	2	7	8
Informatika	Inf	1	1	1	1	1	1	1	1	4	4
Tělesná výchova	Tv	2	2	2	2	2	2	2	2	8	8
Dějiny hudby	Dh	-	-	2	1	2	1	2	1	6	3
Harmonie	Ha	2	-	2	-	2	-	-	-	6	-
Kontrapunkt	Kpt	-	-	1	-	1	-	-	-	2	-
Hudební formy	Hf	2	-	2	-	2	-	-	-	6	-
Hudební teorie	Ht	-	2	-	2	-	2	2	1	2	7
Seminář hudební teorie	Sht	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1
Rozbor skladeb	Rs	-	-	-	-	-	-	2	-	2	-
Hlavní hudební obor	Ho	3	2	3	2	3	2	3	2	12	8
Celkem		34	33	35	33	34	33	29	33	132	132
Nepovinné předměty											
Klavírní praktikum	Kpn	1	1	1	1	1	1	1	1	4	4
Literární seminář	Ls	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1
Cvičení z matematiky	Mcv	-	-	-	-	1	-	1	-	2	-

³⁵ Hudební zaměření [online]. [cit. 22. 10. 2011]. Dostupné z WWW: <http://www.gjn.cz/files/trebicka/UCEBNI%20PLAN%20HUDEBNI%20ZAMERENI.pdf>.

Summary

Music Education by School Educational Programs of Grammar Schools in the Czech Republic

The article describes the education of Music at four-year grammar schools and at a higher grade of six- and eight-year grammar schools in the Czech Republic, both at state and religious schools. The aim was to find out the number of lessons in each year and the name of the subject in the curriculum of individual schools.